

Baltagul de Mihail Sadoveanu - povestire cu precizarea momentelor subiectului

"Baltagul" este un roman, deci o specie literara epica si, ca atare, are un subiect bine conturat. Acest roman isi propune sa prezinte, in amanunt, drumul parcurs de o nevasta de oier din muntii Dornei, pentru descoperirea adevarului privind disparitia sotului.

in toate romanele, expozitiunea este mai ampla, deoarece actiunea este mai complicata, petrecuta in locuri diferite, intr-un timp indelungat si antreneaza multe personaje.

Personajul principal este Vitoria Lipan, prezentata inca de la inceput torcand pe prispa casei din Magura Tarcaului, pretext pentru ea de a putea gandi in voie la intarzierea neasteptata a sotului (Nechifor Lipan), plecat la Dorna, la inceputul toamnei, pentru a vinde oi (intriga).

Gandurile ei negre care o stapanesc de multa vreme ca si cosmarurile in care Nechifor Lipan aparea frecvent trecand calare o apa neagra, cu spatele catre ea, reprezinta intriga romanului: barbatul ei intarziase de mai multe ori, dar niciodata asa de mult ca acum (peste saptezeci de zile).

Femeia a cerut sfatul preotului, apoi vrajitoarei din sat si chiar a mers la manastirea Bistrita incercand sa afle dezlegarea obsesiei ca barbatul ei a murit. Dupa drumul la manastire, cand a avut senzatia ca icoana Maicii Domnului plange, ea a decis sa plece in cautarea celui disparut.

Desfasurarea actiunii este mai simpla decat in alte romane si poate fi impartita in patru mari secvente: asteptarea sotului, reconstituirea drumului acestuia, descoperirea osemintelor lui Nechifor Lipan intr-o prapastie, inmormantarea crestineasca si descoperirea adevarului, implicit pedepsirea ucigasilor. Desi nu plecase niciodata la un drum atat de lung, Vitoria Lipan a gandit toate amanuntele acestuia, incat a devansat autoritatile in gasirea faptasilor.

Si-a facut rost de bani de drum, vanzand produse domnului David, a batut baltag pentru Gheorghita, a mers la subprefect sa anunte disparitia sotului, dar nu a asteptat ca autoritatile sa-i rezolve problema.

A pornit la drum, voiniceste, urmand traseul sotului pana cand a descoperit cainele acestuia (Lupu), care a condus-o imediat la locul crimei.

Descoperirea cadavrului reprezinta punctul culminant al actiunii mai mult pentru cititor, deoarece in sufletul Vitoriei existase de la inceput certitudinea ca sotul ei nu mai este printre cei vii.

Cu mintea ascutita ca un brici de ceea ce aflase (doi oieri din preajma locului crimei prosperau vazand cu ochii), ea decide sa nu paraseasca meleagurile respective, pana cand nu afla adevarul.

Deznodamantul este amplu, ca in multe romane. Femeia organizeaza inmormantarea si conduce

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

discutia in timpul praznicului, pana cand ucigasii se demasca.

Ei sunt pedepsiti (unul platind chiar cu moartea), iar femeia decide sa se intoarce acasa, ca sa reia treburile de unde le lasase, hotarata sa o aduca si pe Minodora sa vada locul unde a murit si se afla inmormantat parintele ei.

-Caracteristici:-

- apartine genului epic: autorul isi exprima indirect sentimentele si gandurile prin intermediul actiunii si al personajelor;
- uneori capata accente lirice, (aparand confesiunea, discursul) si chiar dramatice;

Structura specifica:

- un prolog (introducere, explicatie, dedicatie);
- un epilog (concluzie, deznodamant);
- secvente epice, construite, de obicei, pe capitole/subcapitole, numerotate cu cifre romane si/sau cu titluri/subtitluri, ca unitati de constructie a scenei sau de legatura intre scene, uneori de factura cinematografica.
- scene (unitati compositionale la nivelul constructiei de ansamblu) reprezentative pentru obiectivele artistice ale autorului;
- planuri (moduri de incadrare a subiectului), apropiate/departate, fixe/mobile, panoramice. Ca element de constructie a romanului, secventa cuprinde mai multe evenimente care se succed (intr-o ordine cu valoare simbolica).

Dimensiunea: unul, doua sau mai multe volume, uneori cu (sub)titluri diferite.

De exemplu, romanul "La Medeleni" de Ionel Teodoreanu este o trilogie (alcatuit din trei volume cu subtitlurile "Hotarul nestatornic" (I), "Drumuri" (al II-lea) si "intre vanturi" (al III-lea). Romanul "Ciresarii" al lui Constantin Chirita are cinci volume: "Cavalerii florii de cires" (I), "Castelul fetei in alb" (al II-lea), "Roata norocului" (al III-lea), "Aripi de zapada" (al IV-lea), si "Drum bun, ciresarii!" (al V-lea).

- in general, compositia este de mare intindere si infatiseaza tabloul de ansamblu al unei epoci, al unei societati (fresca);

-Timpul:-

- indelungat, zeci si sute de ani;
- cu valoare simbolica, adeseori;
- evenimential (al actiunii) care devine cadrul actiunii, definitoriu pentru natura scrierii:
 - a) istorica/de epoca;
 - b) de actualitate/moderna;
 - c) de anticipatie;
- dateaza evenimentele:
- narativ (al povestirii propriu-zise), care:

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

- inregistreaza actiunea cronologic sau discontinuu (cu intoarceri in timp sau cu anticipari);
- reconstituie traiirile personajelor (timp interior), intrerupand relatarea cronologica in favoarea celei subiective, in care timpul se dilata sau se contracta.
- da valoare simbolica unui eveniment sau tuturor.

Spatiul are, ca si timpul, valoare simbolica, sugerand conditia sociala a personajelor, preocuparile si aspiratiile acestora;

Spatiul-cadru corespunde timpului evenimential, focalizand actiunea; locuri diferite, numeroase, cuprinzatoare.

-Actiunea de tip traditional:-

- a) complicata (cu numar mare de personaje);
- b) ramificata printr-un conflict exterior (politic, social) sau interior (sufletesc); principal si altele secundare;
- c) gradata (inlantuie momentele subiectului in ordinea consacrata);
- d) densa (dinamica).

Personajele:

- numeroase, apartinand tuturor claselor (paturilor sociale) deci, o varietate de tipuri umane:
- principale / secundare / episodice;
- individuale / colective;
- simbolice;
- legendare (martori ai timpului lor si ai marilor valori spirituale).
- urmarite in evolutie.

Viziunea autorului asociaza/alterneaza modalitati narative diferite in functie de obiectivele artistice:

- intrepatrunderea modurilor de expunere:
- naratiunea (de tipuri diferite);
- descrierea, descrierea-cadru;
- pauza descriptiva (insertia descrierii intr-o, secventa cu un alt continut);
- monologul exterior si interior,
- dialogul.

-Protagonistul / protagonistii are / au semnificatii complexe:-

a) in plan general-uman (sunt tipuri umane general-valabile);

b) ca exponent al unei actiuni indepartate ca timp;

- problematica variata, care permite considerarea romanului apartinand unui / unor anumit tip / tipuri.
- constructia simetrica / asimetrica;
- alternanta, uneori a planurilor, prin tehnica contrapunctului (in literatura: dezvoltarea aceleiasi teme in medii si momente diferite, marcand semnificatia comuna a

secventelor epice);

- "anularea" actiunii, in romanele de analiza (in special moderne) si inlocuirea cu "transe" din existenta cotidiana sau reducerea la strictul necesar, pentru evocarea vietii dinlauntrul ei si surprinderea starilor sufletesti si a dinamicii sentimentelor.

Vocea naratorului este vocea din text care ii relateaza cititorului actiunea. In functie de pozitia adoptata de narator in raport cu textul se vorbeste despre urmatoarele tipuri de naratiune:

- la persoana a III-a, cand autorul se afla deasupra tuturor actiunilor, stie totul si ii povesteste si cititorului (este omniscient);

- la persoana I: autorul ia parte la actiune si povesteste cititorului ceea ce vede, aude si simte.

- impersonala: naratorul se ascunde in spatele personajelor, lasandu-le sa actioneze singure.

Momentele subiectului sunt prezentate amanuntit:

- expozitiunea este ampla si te introduce direct in existenta protagonistilor;

- intriga este reprezentata de un conflict principal si de mai multe secundare;

- actiunea nu evolueaza rapid spre deznodamant, ci cunoaste numeroase planuri, desfasurandu-se in locuri diferite si intr-un timp indelungat (este complexa).